

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY
Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
ul. Wojskowa 1, 87-100 Włocławek
87-100 Włocławek
Nr 1-80 02 7000 1505 0000 0000 5002 0244

zest. na posob. materiałów
przekazanych przez dr. B. Ziół-
kowskiego 30.04.2007

Sk.

Karty nr 4
IV/2007

Włocławek

dr Bogdan Ziółkowski

+ JOP - MiP
Sarbiński Tadeusz

87-800 Włocławek

brat:
Władysław Sarbiński

M: 1357/2221 Pom

87-800-Włocławek

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

Serbiniński Jaden sz

J: H-1357/2221 Pom.

Wrocławek JOP - H: 3

I./1. Relacja k. 2 s. 1-4

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora k. 13 s. 1-13

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację k. 2 s. 1-2

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ...

IV. Korespondencja

1) Serbinińskiego Władysława k. 9 s. 1-9

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 1

VI. Fotografie dwa albumy i kopie

1/11. Relacja - Sarbiniski Tadeusz

1. Relacja o działalności J. Sarbiniskiego
opisana przez dra B. Ziółkowskiego
na podst. inf. Władysława z Janem
Sarbiniskiego, mszkop. nr 20.06.2003

k. 2 s. 1-4

Rekolecja Władysława Jona (brata) Sarbinieckiego

- 1 Tadeusz S. 1924 2,05 w, w Kowale
- 2 Władysław Jan 1926 6,06 w, w Kowale
- 3 Sarbiniecki Rajmund 29 VIII 1927 r. w, w Kowale
- 4 Sarbiniecki Włodzisław 1930 r. w Kowale

Rodzice.

Władysław, mechnik z zakładu mienicki w Kowale ul. Pociągowa
skł. 1, w 1896 / reemigrant z Ameryki. Ojciec Wł. zginął w wypadku w Ameryce

Sarbiniecki Janina z ol. Twardowskiej w. 1900. w Kowale
Luzen to brat stryjeczny Ojca / pref w organizacji OSP /

Władysław zm w 1930 r. / popełnił samobójstwo / pochowany w Kowale.
był w POW w 1. okr. woj. świd. , dom nie mógł się dowiedzieć, nie
mógł wytrzymać bólu, skłonił się z pistoletu, który posiadał.

Rodzina przeniósł się do Włocławka w 1937. Wł. J. Sarbiniecki
dostał pracę pr. w ubezpieczeniu społecznym na Kilińskiego, pr. kłoboc
*oryginalny - fizyczny.

Do szkoły chodził do Kowale, a w Włocławku.
do SP. 4. / nie jest było 1).

Też chciał do mechaniki, ale nie dostał się, Wł. J. ukończył
Gkl. do 1938 r.

Tadeusz pr. za kumpelami w R. Simulski. Przyjeżdżał jednak
z odwiedzinami do rodziny. Wskazywał na współpracowników z
konspiracji.

E. Sierafimowski, J. Leszczyński i brata, który w tym
czasie był na wyjeździe (Kierowca). Należeli R. Simulski, że
jak wrócił na wyjeżdżał z meldacją, ten jednak ostatecznie
mówi, że chodził na spotkanie a był w tym czasie uciekał. Ze
współdruż. na rodzinę pozostał / jeśli można coś na swoim miejscu /
o mianem nie było rewizji.

Rodzina nie wiedziała że należał do org. Dowiedziawszy
się, że krewni byli w domach Włocławek i Adam Jagnoni w
Dzielnicy, codziennie prac. ich. ac. med. do spotkania w klubie
Ciotki codziennie przychodził zrewizyjny liście Wł.

Brat miał broni, „długo gotował” na 3 dni przed areszt.
długo brata Władysława z policjantami - można się było zobaczyć
czytając zaskarżenie Wł. Jona w sądownictwie (był się, że może się
wydać) Przyjechał Strażnik (niem. rewizja, kontroler) objeżdżać

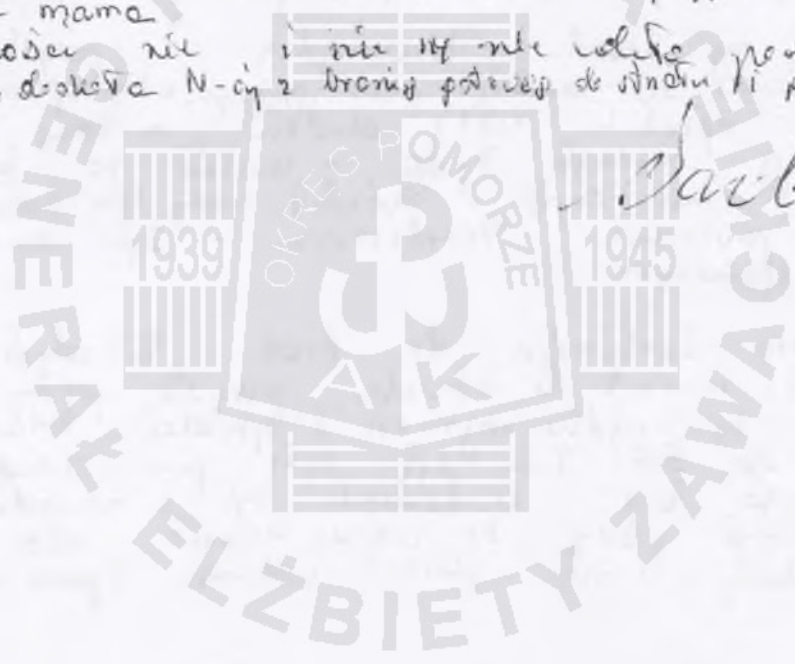
do swej drugiej wsi i do wsi, ale on nie ma
coś się obrotu. Byli z niego wyznawcy. Ktoś ktoś
do domu, komisyj dala im jeden. Ale na drugi dzień
też im papawili, że na drugi dzień, a one dzień
m. Coła z pomocą wielka do RFN.

E. Serafim miał psaki, wyznawcy na 2 Duple, chociaż ob
niepokoje i panje mi rejano. Wrot p. Władysław Rejman

E. Serafim miał ciotki na Huticy, 9 Tei była z
pały, jak mieli ich wycofi. Płot z jego dymu trodny tej był w
"Młot", ale kto nie wiem.

Dudni, rodzice przychodili pod wsiacze codziennie. Dudni
potrafili się z braci i w wycofi jak wczym projekty nie wam,
żadne nicie nie mi. Z wsiacze probadali ich na dloner, dudni stali na
odlegosci. Ciotki Serafimoga marta pały, ale nie wchlowa, czy
zdziszi mu podie. Wami nie byli w stame podie nie bol N-cy
proch bronie, srebrni psami jak ktoś probudzi się wchlowa. Było ich chyba 2300.
Wojna była z kombinacjami, kombinacjami na dyle tej,
kujale, kuyby od Ukrainców, Cielei pypli o wsiacze
legelnie, była mama
ele symonów nie
srodkiem ulicy, dokada N-cy z bronie potowej do stachu i psy.

Barbina M.

1/2. Dokumenty dotyczące reletora: Tadusza Sarbińskiego

1. Pismo Inst. Pau. Nar. z 3.12.2001 r. do Władysława Sarbińskiego o więźniach oboz. konc. Adanie Sarbińskim, Witoldzie Sarbińskim, kserokop. oryg. k. 1 s. 1
2. Pismo Wł. Sarbińskiego z 1.09.2005 do działu archiwizacji i dokumentacji K L Buchenwald w sprawie Tadusza Sarbińskiego i Eugeniusza Serafickiego, kserokop. oryg. k. 1 s. 2
3. Pismo z działu archiwizacji (?) K L Buchenwald z 2.01.2006 w sprawie Tadusza Sarbińskiego i Eugeniusza Serafickiego z 2.01.2006 r. kserokop. oryg. w j. niemieckim z kserokopie tłumaczenia na język polski z załącznikami: k. 2 s. 3-4
 - zał. 1. - kopia karty numerowej rejestracyjnej więźniów k. 1 s. 5
 - zał. 2. - wyciąg z książki więźniów - przyjezdów k. 1 s. 6
 - zał. 3. - wyciąg z listy transportu z Gross-Rosen do Lipska z 5.03.1945 k. 2 s. 7-8
 - zał. 4. - wyciąg z meldunku lekarskiego obozowego o śmierci z 17.03.1945 k. 2 s. 10-11
 - zał. 5. - meldunek o śmierci z 17.03.1945 k. 1 s. 11
4. Pismo PC K Langdu Gē. Birra Inf. i Poszukiwani w Gwie, m. B. Inf. 243/148 - pobyt w obozie T. Sarbińskiego, kserokop. oryg. oraz pismo z Aarlsen w j. niem. k. 2 s. 12-13

BIURO UDOSTĘPNIANIA I ARCHIWIZACJI DOKUMENTÓW

BU-III-25918/01

443

**Pan
Władysław Sarbiński
ul. Łanowa 17 m 21
87-800 Włocławek**

W odpowiedzi na Pana pismo z dnia 6 września br., uprzejmie informuję, że w zasobie archiwalnym Biura Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów – IPN /zespół KL Buchenwald, sygn. 73 oraz zbiór Ob. 318, t.III, poz. 15131 i 15132/ znajdują się następujące dane:

Adam Sarbiński, ur. 13.02.1925 r., Tadeusz Sarbiński, ur. 02.05.1924 r. byli więźniami obozu koncentracyjnego KL Gross-Rosen i mieli numer obozowy 87223 i 87193. **Tadeusz Sarbiński** w bliżej nie określonym czasie został przeniesiony do obozu koncentracyjnego KL Buchenwald /Komando Leipzig-Thekla/ gdzie nadano mu numer obozowy 135172. Innych danych brak.

Powyższe dane zostały podane zgodnie z zapisem znajdującym się w aktach.

Jednocześnie informuję, iż w zachowanym wykazie osób osadzonych w obozie koncentracyjnym KL Gross-Rosen nazwisko **Witold Sarbiński** nie figuruje.

W powyższej sprawie należy zwrócić się do Państwowego Muzeum Gross-Rosen w Rogoźnicy, ul. Starachowicka 9a, 58-300 Wałbrzych.

Wyjaśniam ponadto, iż w tut. archiwum brak jest akt, na podstawie których możliwe byłoby ustalenie dalszych losów wojennych Pana brata Tadeusza Sarbińskiego oraz stryjecznych braci Witolda i Adama Sarbińskich.

W celu uzyskania informacji dotyczących Izby Pamięci w Lipsku należy zwrócić się do Mahn- und Gedenkstätte Buchenwald, Strasse der Nation, 99427 Buchenwald.

Kierownik sekcji udostępniania
akt okupacyjnych

M. Wysłucha
Michalina WYSOCKA

1 zał – zwrot kserokopii dok.

jp

Włocławek dnia 01.09.2005

Władysław Sarbiński
87-800 Włocławek
ul. ŁANOWA 17/21
POLSKA

Mahn- und Gedenkstätte Buchenwald
Strasse der Nation 99427 Buchenwald

Zwracam się z prośbą do archiwizacji i dokumentacji w Buchenwaldzie o udzielenie mi wiadomości, „jak – kiedy” i w jakich okolicznościach zginęli dwaj moi bracia, więźniowie obozu Buchenwald K-do Leipzik Thekla. Sarbiński Tadeusz nr więźnia 135172 oraz drugi Seraficki Eugeniusz nr 135174.

Prosiłbym bardzo o przekazanie mi wiadomości w wyżej wymienionej sprawie.

Z poważaniem

Herrn
Władysław Sarbiński
ul. Łanowa 17/21
87-800 Włocławek

POLEN

Ihre Zeichen/Ihre Nachricht vom

Unsere Zeichen/Unsere Nachricht vom

Durchwahl-Nr.

Datum
02.01.06

Sehr geehrter Herr Sarbiński,

aus den bei uns vorhandenen Unterlagen, die sich aus unvollständigem Sammlungsmaterial zusammensetzen, geht hervor, dass **Tadeusz Sarbiński** unter der Ihnen bekannten Häftlingsnummer 135172 als "Pole" im KZ Buchenwald registriert war. Am 5. März 1945 wurde er, gemeinsam mit **Eugeniusz Seraficki**, Häftlingsnummer 135174 in das Außenlager Leipzig-Thekla des Konzentrationslagers Buchenwald eingeliefert. Sie kamen direkt aus dem Außenlager Gassen des Konzentrationslagers Groß-Rosen nach Leipzig und mussten in den Erla-Werken arbeiten. Eugeniusz Seraficki starb bereits wenige Tage später, am 08.03.1945. Über das Schicksal von Tadeusz Sarbiński konnte ich leider keinen Hinweis finden. Weitere Informationen stehen uns nicht zur Verfügung.

In der Anlage erhalten Sie:

- Kopie der Nummernkarte der Häftlingsschreibstube für Tadeusz Sarbiński
- Auszug aus dem Zugangsbuch
- Auszug aus der Transportliste von Groß-Rosen nach Leipzig vom 05.03.1945
- Auszug Meldung des Lagerarztes über Verstorbene vom 17.03.1945
- Veränderungsmeldung vom 17.03.1945
- Lageplan mit Übersicht der Außenlager

Um weitere Informationen zu erhalten, gibt es für Angehörige außerdem die Möglichkeit beim **Internationalen Suchdienst des Roten Kreuzes, Große Allee 5 - 9 in 34444 Bad Arolsen** anzufragen. Dort liegen ca. 90 % der Personalunterlagen des ehemaligen KZ Buchenwald.

Mit freundlichen Grüßen *und alles Gute für 2006*

Sabine Stein
Sabine Stein
Archiv

Gedenkstätte Buchenwald
Direktion - Haus 2
99427 Weimar-Buchenwald
Internet: <http://www.buchenwald.de>

Tel.: +49 (0) 3643 430 0
Fax.: +49 (0) 3643 430 100
Besucheranmeldung 430 200
E-Mail: buchenwald@buchenwald.de

Bankverbindung:
Sparkasse Mittelthüringen
BLZ 820 510 00
Konto-Nr. 0301 009 171

Szanowny Panie, Sarbiński,

z posiadanych przez nas dokumentów, które znajdują się w naszym niepełnym jednak zbiorze, wynika, że Tadeusz Sarbiński był zarejestrowany pod zaznanym Panu numerem 1351172 jako *Polak* w obozie koncentracyjnym w Buchenwaldzie. W Marcu 1945 został dostarczony razem z innym więźniem Eugeniuszem Serafickim, numer 1351174 do obozu zewnętrznego obozu Buchenwald Lipsk – Thekla. Oni przybyli do Lipska bezpośrednio z obozu zewnętrznego Gassen obozu Groß-Rosen i musieli pracować w zakładach ERLA. Eugeniusz Seraficki zmarł kilka dni później, 08.03.1945. O losie Tadeusza Sarbińskiego niestety nie mogę podać żadnej wskazówki.

Nie dysponujemy dalszymi informacjami.

W załączeniu otrzymuje pan:

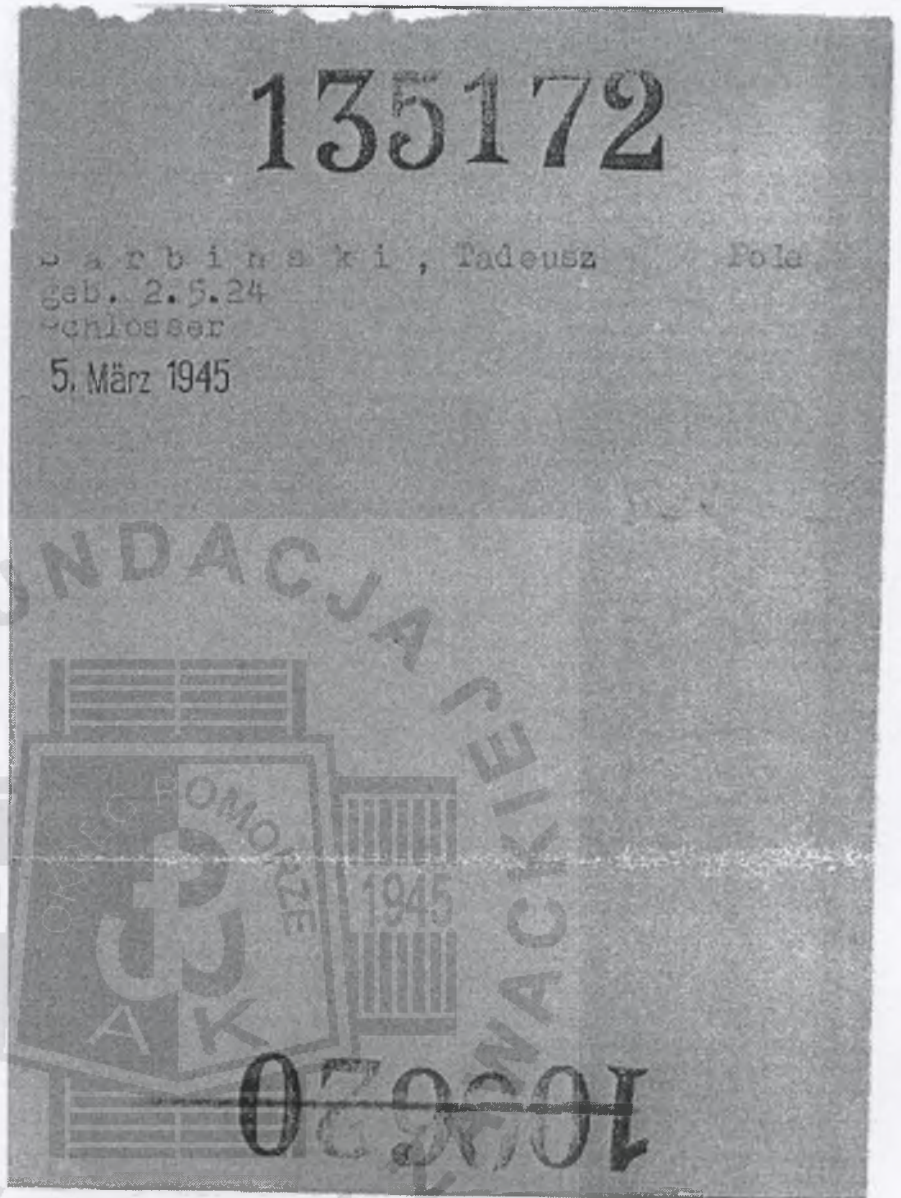
1. Kopię karty numerowej izby rejestrującej więźniów dla Tadeusza Sarbińskiego
2. Wyciąg z książki przyjazdów
3. Wyciąg z listy transportu z Groß-Rosen do Lipska z dnia 05.03.45
4. Wyciąg z meldunku lekarza obozowego o zmarłym z dnia. 17.03.45
5. Meldunek o zmianie z 17.03.45
6. Plan uwzględnieniem obozów zewnętrznych

- zob. karta osobowa
- Seraficki
Eugeniusz

Aby otrzymać dalsze informacje, mogą się zwrócić osobu zainteresowane do Międzynarodowej Służby Poszukiwawczej Czerwonego Krzyża Große Allee 5-9 34444 Bad Arolsen. Tam znajduje się ponad 90 % dokumentów byłych więźniów obozu w Buchenwaldzie.

Haft-Nr.: 135172
Name: Sarbinski
Vorname: Tadeusz
geboren: 02.05.1924
in:
Beruf: Schlosser
eingeliefert: 05.03.1945
aus:
Verbleib:

Kategorie: Pole

Quelle:
Thüringisches Hauptstaatsarchiv Weimar
NS 4 Bu Häftlingsnummernkartei

*kopia karty numerowej
T. Sarbinskiego izby
rejestracyjnej więźniów*

574 Neuzugänge vom 5. März 1945.
 580 Hftle von KL-Groß-Rosen (AL-Gassen) nach dem Ardo
 Erla-Werke / Leipzig.

1. Polit.	134745	Klein	Peter	18. 4.10	Lageralt.	512
2. Russ.ZA	746	Ladow	Alexander	15. 2.10	Schlosser	2221
3. Pt.Pole	747	Harasinowicz	Mieczyslaw	25. 5.27	Jugendl.	2396
4. "	748	Jaskiewicz	Jerzy	28. 3.20	Schlosser	2694
5. "	749	Poplawski	Josef	28. 2.22	"	4408
6. "	134750	Zbijewski	Zbigniew	28. 2.21	Schreiber	8032
7. "	751	Machalowski	Johann	22. 2.12	Schlosser	9112
8. "	752	Husarozyk	Frans	27. 8.17	"	9215
9. "	753	Warych	Eugenius	29. 8.27	"	9253
10. "	754	Pilko	Wasil	30. 3.14	"	10141
11. Russ.ZA	755	Kowalenko	Iwan	30. 9.25	"	10701
12. Pt.Pole	756	Manikowski	Jan	15. 5.04	"	11356
13. "	757	Szynanski	Wladyslaw	8. 1.25	"	11480
14. "	758	Szuls	Stefan	29.11.87	"	11594
15. "	759	Krolikowski	Nikodem	15. 9.04	"	11677
16. "	134760	Kowalaki	Josef	13.11.12	"	11948
17. "	761	Biozyk	Longin	17.10.13	"	11968
18. "	762	Andrzejewski	Mieczyslaw	2. 1.24	"	12009
19. "	57 763	Danielak	Piotr	1. 7.13	"	12153
20. "	764	Matwejosuk	Wladyslaw	7. 3.10	"	12193
21. "	765	Kozera	Franciszek	10.10.22	"	12248
22. "	766	Brozek	Stanislaw	10. 5.13	"	12249
23. "	767	Molenda	Boleslaw	1. 1.06	"	12253
24. "	768	Plachta	Wladyslaw	12. 4.11	"	12257
25. "	769	Pachla	Felix	18. 2.26	"	12727
26. Russ.ZA	134770	Tscherniachki	Wasilij	31.12.06	Koch	12894
27. "	771	Zenzow	Alexej	29. 7.14	Schlosser	13269
28. "	772	Jaworaki	Michael	7. 2.27	Jugendl.	15019
29. Pt.Franz.	773	Replat	Ernest	28. 8.98	Zahntechn.	15547
30. Russ.ZA	774	Gromow	Anatolij	2. 8.24	Schlosser	18709
31. "	775	Jefremow	Gregorij	17. 3.12	"	18711
32. "	776	Zacharow	Boris	1. 4.24	"	18733
33. Pt.Pole	777	Pryga	Edward	23. 3.29	Jugendl.	23105
34. "	778	Tomasik	Leon	10. 7.06	Schlosser	29253
35. Russ.ZA	779	Nossow	Anatolij	10.11.23	Techniker	29647
36. ASO	134780	Krautschneider	Otto	7.10.00	Hilfsarb.	30036
37. Pt.Pole	781	Owikla	Zdzislaw	10. 1.26	Jugendl.	30385
38. "	782	Wroniecki	Eugenius	18. 9.26	"	30486
39. "	783	Rasinaki	Jan	26. 1.12	Schlosser	32076
40. "	784	Jakle	Ryszard	30.11.15	"	32626
41. "	785	Tonn	Theofil	27. 4.99	Techniker	34950
42. "	786	Kaczmarek	Felix	29.11.22	Schmied	34958
43. "	787	Michta	Mieczyslaw	6. 5.14	Schlosser	36016
44. "	788	Czerwinski	Czeslaw	14. 7.12	"	36322
45. "	789	Morawski	Ryszard	26. 5.24	"	40194
46. "	134790	Mabiewski	Tadeusz	11. 3.24	"	42478
47. Russ.ZA	791	Danielow	Anatolij	11. 9.22	Maler	43325
48. Pt.Tsch	792	Kadlec	Vitalav	11. 8.22	"	46743
49. Pt.Pole	793	Chorany	Josef	22. 1.25	Schlosser	49058
50. "	794	Chmielars	Karl	14.10.23	Techniker	58210

0007570

401.	Russ.ZA	135145	Korolow	Nikolaj	8.12.20	Schlosser	85776
402.	Pt.Pole	135146	Bonar	Witold	16.11.23	"	85807
403.	"	147	Madry	Stanislaw	3.11.89	"	85819
404.	"	148	Jagusiak	Wladyslaw	20. 3.21	"	85837
405.	"	149	Kocot	Jan	25. 3.05	"	85872
406.	"	135150	Krakowiak	Stanislaw	26.10.02	"	85919
407.	"	151	Skulski	Kazimiers	1.10.21	"	85933
408.	Pt.Frans.	152	Goutagny	Jean	29. 6.17	"	85979
409.	"	153	Grandin le Pr.	Jean	15. 4.22	"	85980
410.	Russ.ZA	154	S o h e ktekow	Timofej	28. 2.11	"	85996
411.	"	155	Schijan	Wiktor	21.10.24	"	87025
412.	"	156	Kasanzow	Wasilij	4. 7.08	"	87044
413.	"	157	Nitschwaloda	Anatolij	1. 1.25	"	87050
414.	"	158	Pietrow	Iwan	8. 4.22	"	87055
415.	"	159	Arewiew	Nikolaj	1. 1.24	"	87066
416.	"	135160	Serebrow	Michael	26. 9.13	"	87088
417.	"	161	Woronow	Iwan	15. 2.14	"	87073
418.	"	162	Worobjew	Piotr	4. 5.18	"	87074
419.	"	163	Nikitenko	Iwan	6. 8.21	"	87081
420.	"	164	Martakow	Peter	17. 1.21	"	87085
421.	"	165	Kosenko	Wiktor	18.11.06	"	87100
422.	Pt.Pole	166	Pomykaon	Julian	21. 3.21	"	87106
423.	"	167	Sydjalnik	Stefan	9. 4.22	"	87116
424.	"	168	Pawlak	Witold	29. 7.23	Bohrer	87162
425.	"	✓ 169	Starosewski	Tadeuss	27. 6.21	Schlosser	87161
426.	"	✓ 135170	Frankowski	Jan	22. 4.18	"	87189
427.	"	✓ 171	Pasturosak	Stefan	24. 4.19	"	87191
428.	"	✓ 172	Sarbinski	Tadeuss	2. 5.24	"	87193
429.	"	✓ 173	Szewozykowski	Zdzislaw	6.10.19	"	87198
430.	"	✓ 174	Seraficki	Eugeniusz	11. 9.24	"	87199
431.	"	✓ 175	Drzewucki	Tadeuss	24. 3.20	"	87221
432.	"	✓ 176	Wisniewski	Teodor	2. 2.20	"	87222
433.	"	✓ 177	Seweryn	Marian	8. 9.19	"	87231
434.	"	178	Nowak	Henryk	24.12.23	"	87301
435.	Russ.ZA	179	Starosenko	Andrzej	29. 9.26	"	87313
436.	ASO Rum.	135180	Meyer	Otto	8. 5.16	"	87329
437.	Pt.Frans.	181	Garcia	Mannel	12. 1.03	"	87334
438.	Russ.ZA	182	Sabolotnow	Anatolij	14.11.19	"	87396
439.	Pt.Pole	✓ 183	Jarsynski	Stanislaw	15. 4.20	"	87608
440.	"	184	Stefaniak	Alfred	22. 3.25	"	87624
441.	Russ.ZA	185	Lagutin	Pawel	5. 5.21	"	87630
442.	"	186	Sotow	Iwan	1. 1.20	"	87634
443.	"	187	Duscha	Nikolaj	18. 1.06	"	87638
444.	"	188	Schestakow	Wiktor	18. 4.19	"	87664
445.	"	189	Grinjko	Pawel	25. 6.10	"	87672
446.	Pt.Pole	135190	Kraskowski	Wladyslaw	3. 3.11	"	87726
447.	Russ.ZA	191	Tschischenko	Wladimir	17. 4.26	"	87727
448.	"	192	Rapin	Jegor	28. 4.20	"	87732
449.	"	193	Demidow	Wasilij	19. 4.23	Dreher	87738
450.	Pt.Frans.	135194	Godard	Lucien	11.12.15	Schlosser	87758

0007578

Veränderungsmeldungen

9

Stärke am 16. März 1945 abends

82 338 MannAbgänge:

Politisch	73908	Abeltins, Karlis	16.8.07	Malach	6.3.
	62306	Adamek, Ladislav	16.8.16	SIII	22.2.
	131522	Aid, Josef	2.6.26	SIII	23.2.
	85501	Alfreider, Alois	17.12.26	SIII	19.2.
	112278	Allemoz Lucien	6.2. 2	SIII	19.2.
	133759	Arbmann, Bergh Hendrick	28.8.19	LII	16.3
	112362	Babsek, Franc	15.8.14	BIII	
	133682	Baiona Carlo	6.7.10	Malach	7.3.
	73987	Balins, Julius	29.13.23	Malach	7.3.
	3760	Batier, Guy	12. 6.21	Malach	9.3.
	83896	Beni, Josef	1. 9.09	Malach	5.3.
	78120	Benoist Gustave	15. 2.04	Malach	10.3.
	93256	Bitlaois Alberts	8. 1.18	Malach	7.3.
	74802	van den Berge, Abraham	27. 9.95	Malach	7.3.
	85024	Bodi, Luciano	1. 7.26	Malach	5.3.
	131322	Bodini Bruno	5. 2.09	SIII	20.2.
	106989	Bolognese Livio	6.10.21	SIII	20.2.
	85145	Bouche Pierre	13. 1.12	Malach	6.3.
	86617	Buisson Emile	14.11.01	SIII	20.2.
	123936	Calin Paul	30. 9.08	LII	16.3.
	107177	Cervai, Gomenico	27. 1.21	SIII	22.2.
	85080	Cian Pietro	20. 3.22	Malach	16.3.
	85741	Cipriani Guido	7. 7.17	SIII	20.2.
	85138	de Conte, Jean	30. 1.26	Malach	10.3.
	93279	Cornielja, Gusbertus	7.12.19	Malach	7.3.
	75654	Dasna, Hendrik	21. 8.07	Malach	10.3.
	131325	Danielle, Romano	6. 2.13	SIII	21.2.
	41681	Danieli, Danilo	20. 5.14	Malach	7.3.
	53382	Denis, Claude	1. 7.23	SIII	20.2.
	93186	Deom, Jacques	12.10.22	Malach	7.3.
	949	Davrainne, Simon	18. 2.08	Malach	8.3.
	131300	Deutschländer Richard	6.10.07	SIII	20.2.
	84206	Dirick, Antoine	5. 8.96	Bl.26	16.3
	131634	Douillerd Henri	20. 4.20	LII	16.3.
	73765	Drevins, Theodorus	30.11.02	Malach	5.3
	81671	Dupius, Gilbert	13. 1.19	Malach	7.3.
	107643	Feldmann, Jure	5. 6.15	SIII	22.2.
	93199	Fleckenstein, Sebastian	31.12.10	Malach	10.3.
	74006	Forrats, Harija	27. 6.23	Malach	10.3.
	73989	Garais, Alberts	11. 7.12	Malach	9.3.
	74069	Gegers, Junis	31.10.03	Malach	6.3.
	73961	Gelains Alfons	15. 9.03	Malach	7.3.
	132016	Gernigton Victor	19. 1.19	Malach	8.3.
	69404	Ginglinger Albert	13.1. 19	Malach	8.3.
	73787	Girnis, Janis	27.10.95	Malach	9.3.
	73967	Graubs, Jazeps	28. 2.11	Malach	7.3.
	65478	Groot, Petrus	15. 1.16	SIII	20.2.
	131362	Hribschog, Ladislav	24. 6.07	SIII	19.2.
	100410	Sulyak, Laslo	4. 5.00	Malach	6.3.
	108497	Igyarto, Niklos	20. 5.89	S II	16.3.
	74051	Irbens, Antons	18. 8.14	Malach	9.3.
	108557	Jacob Joseph	25. 7.00	SIII	22.2.
	73832	Jakubs, Arnests	17. 8.08	Malach	6.3.
	49746	Jaron Anton	4. 6.04	Malach	9.3.

mycizg 2 meldungen lehene dozorowgo

17.03.1945

100932	Perlak Michel	-	-	16	Malach	7.3.
105427	Pientkowski Marian	2.	2.02	S III	21.2.	
105532	Pralat Franciszek	9.	7.01	S III	21.2.	
110862	Sandybal Jan	15.	2.15	S III	21.2.	
30648	Sapiecha Piotr.	28.	2.92	Malach	7.3.	
135174	Saraficki Ingeniusz	11.	9.24	Brła	8.3.	
98512	Sitkiewicz Wincenty	4.	2.04	L II	16.3.	
50561	Siwik Jozef	18.	11.98	Malach	6.3.	
106050	Switala Jerzy	27.	11.25	S II	23.2.	
106079	Szimaniczak Wladyslaw	20.	5.84	S III	22.2.	
127544	Szumulas Najjan	1.	1.04	L II	16.3.	
62840	Szymanski Jan	22.	6.02	Malach	7.3.	
41241	Strenkowski Wladyslaw	1.	11.93	Malach	8.3.	
80546	Turchen Wladyslaw	17.	6.17	Böchum	7.3.	
10158	Walczak Sylwester	10.	12.16	Malach	6.3.	
45802	Wieckowski Walanty	5.	2.97	Malach	8.3.	
121902	Zajac Jan	24.	6.92	L II	16.3.	
50686	Zambrowski Jozef	6.	-	05	Malach	9.3.
19768	Abramowicz Abram	14.	5.24	Malach	7.3.	
127383	Aleksandrowich Chij	15.	1.85	L II	16.3.	
126612	Babiacki, Gium	26.	3.20	Schwal	10.3.	
134164	Bejgelmacher Alter	10.	6.21	L II	16.3.	
121939	Berkowicz Majer	25.	5.19	L II	16.3.	
97851	Berstein Josef	7.	9.00	Colditz	6.3.	
102359	Blattman Chail	13.	10.20	S III	22.2.	
124096	Berener Biber	-	8.03	L II	16.3.	
84736	Berenner Salomon	31.	5.13	Sohlie	12.3.	
83230	Binerstein Lipan	-	3.24	L II	16.3.	
117018	Dluznowski Pinkus	20.	3.13	L II	16.3.	
10299	Figa Mozes	16.	7.14	S III	23.2.	
116540	Franenberg Moses	21.	4.21	Bl.47	16.3.	
126456	Fuchsbrumer Rubin	20.	3.01	L II	16.3.	
125784	Garfinkiel Izak	2.	2.00	L II	16.3.	
127225	Glanzmann Emanuel	1.	10.09	L II	10.3.	
120970	Glicenstajn Foric	1.	1.08	Bl.49	16.3.	
128605	Goldberg Gelij	3.	3.02	Schwal	9.3.	
123114	Goldstajn Chaim	15.	3.09	Malach	8.3.	
84824	Hermuland Berek	4.	5.07	L II	16.3.	
84710	Jakubowicz Markus	23.	7.14	L II	16.3.	
104043	Kaufman Jozef	15.	1.13	S III	22.2.	
67622	Knasniewski Mozak	10.	8.11	Sohlie	10.3.	
124515	Majtlic Tobjasz	3.	6.09	Malach	5.3.	
130376	Perlowicz Szlama	3.	9.08	L II	5.3.	
124554	Reich Person	1.	11.04	Malach	5.3.	
84808	Rosenthal Dawid	11.	1.08	L II	16.3.	
134066	Siegmann, Ossis	2.	7.22	L II	16.3.	
133813	Singer Lazar	4.	9.21	L II	10.3.	
106180	Spett Mendel	29.	3.08	S III	23.2.	
115122	Tajablum Dawid	5.	5.17	L II	16.3.	
94800	Takszlak Bernhard	2.	9.16	L II	16.3.	
106549	Warenhaupt Chaim	10.	11.12	S III	22.2.	
130383	Werdinger Szalama	31.	1.96	L II	16.3.	
123951	Wiederker Psuchje	10.	7.09	Malach	9.3.	
130772	Zelkowicz, Pinkus	10.	1.10	L II	16.3.	
129554	Wlatkis Marian	29.	9.23	Schwal	11.3.	
92987	Bajraktarovic Hansa	5.	5.22	Bl.43	16.3.	
63054	Borkwvao Svetozar	16.	4.18	S III	22.2.	
85593	Branoznik Anton	5.	5.23	S III	22.2.	
85661	Marinkovic Bawa	16.	6.08	S III	23.2.	
60168	Tubic Ratko	22.	4.17	S III	21.2.	
85430	Vagacarevic Aranje	12.	9.99	S III	21.2.	
64077	ZivadinoVIC Eilovan	19.	1.18	S III	23.2.	
85973	Dumolin Gustave	9.	2.96	Bl.28	16.3.	
131109	Di Girolamo Vincenzo	9.	4.23	L II	16.3.	

POLE Jude

Wehrmachtsangehör

Polizeihaftling

TB

11

Betreff: Verstorbene Haftlinge in den Aussekkommandos.

An die
Politische Abteilung
K.L. Buchenwald.

18/3. St.

Li. Nr. 2789

Aussekkdo. Laura.

1. BV 28452 Kleve Albert 11.11.11 Berlin
20.11.43 + 11.3.45 um 4,00 Uhr an Sepsis b. Pleuraempyem

Aussekkdo. Bochum.

2. pol. Pole 80546 Turchen Wladislaus 17.6.17 Modlnica
15.8.44 + 7.3.45 um 10,05 Uhr an Herzschwäche b. Herzklappenfehler

Aussekkdo. Schwalbe V.

3. Ung. Jude 118715 Schön Antal 2.10.03 Mar. Sziget
22.1.45 + 8.3.45 um 18,00 Uhr an Herzschwäche b. allg. Körperschwäche
4. Ung. Jude 34046 Szere László 27.12.98 Budapest
25.12.44 + 9.3.45 um 1,00 Uhr an akuter Herzschwäche
5. Ung. Jude 37430 Kostler Imre Sziklai 3.4.19 Budapest
25.12.44 + 9.3.45 um 3,00 Uhr an inf. Magen-Darmkatarrh
6. Ung. Jude 38227 Lebevitš Chaim 6.11.08 Borsa
25.12.44 + 9.3.45 um 19,00 Uhr an Herzschwäche b. allg. Körperschwäche
7. Pole Jude 128605 Goldberg Selig 2.3.02 Banok
10.2.45 + 10.3.45 um 8,00 Uhr an akuter Herzschwäche
8. 128842 Rabinacki Sittman Pole Jude 26.3.20 Izbica
10.2.45 + 10.3.45 um 3,30 Uhr an Sepsis b. Gesichtserysipel
9. Pole Jude 129554 Blatnik Marian 29.9.23 Drehobycz
10.2.45 + 11.3.45 um 20,00 Uhr an Lungenentzündung re.

Aussekkdo. Leipzig-Funkla.

10. 139180 Meyer Otto E 8.5.16 ?
5.3.45 + 8.3.45 um 3,00 Uhr an Herzschwäche b. inf. Magen-Darmkatarrh
11. 139191 Lawrence Alex E 1.1.13 ?
5.3.45 + 8.3.45 um 4,15 Uhr an Sepsis b. gangränöser Hochenentzdg.
12. 139174 Herasicki Eugeniusz E 11.9.24 ?
5.3.45 + 8.3.45 um 3,45 Uhr an Herzschwäche b. inf. Darmkatarrh
13. 134356 Batorowski Tomasz E 7.3.01 ?
5.3.45 + 8.3.45 um 10,00 Uhr an Herzschwäche b. Darmkatarrh
14. 134372 Lamb Josef E 22.6.23 ?
5.3.45 + 10.3.45 um 10,30 Uhr an Lungenentzündung bds.

Aussekkdo. Cölitz.

15. Pole Jude 97851 Bernstejn Josef 7.9.00 Smorgonie
25.11.44 + 6.3.45 um 12,30 Uhr an Lungenentzündung bds.

Aussekkdo. Essig Schlieben.

16. Pole Jude 67622 Kuseniewski Moxak 10.3.11 Gailnik
5.3.44 + 10.3.45 um 3,00 Uhr an akuter Herzaußerschwäche
17. Ung. Jude 87339 Herakovic Ignac 7.12.10 Nagy Gajdos
9.11.44 + 11.3.45 um 3,00 Uhr an Herzkreislaufschwäche
18. Ung. Jude 95161 Kaposi László 2.7.93 Budapest
9.11.44 + 11.3.45 um 5,00 Uhr an Herzkreislaufschwäche

12

Warszawa, dnia 3. Czer. 1961 197 r
Mokotowska 14. Tel. 28-52-01
Adres pocztowy 00-950 Warszawa, skryjka pocz. Nr 47

POLSKI CZERWONY KRZYŻ
ZARZĄD GŁÓWNY
BIURO INFORMACJI I POSZUKIWAŃ

Nr. B. Inf. 243/148

Konto w NBP IV Oddział Miejski
Nr 1049-4444-132

Odpowiedź na pismo

Nr z dnia

WYCIĄG Z DOKUMENTÓW

Nazwisko SARBIŃSKI ----- Imiona Tadeusz -----

Data urodzenia 2.V.1924 r. ----- Miejsce urodzenia -----

Imiona rodziców ----- Zawód ślusarz -----

Ostatni adres ----- Stopień i przydz. wojsk. -----

Data aresztowania ----- w ----- przez -----
wzięcia do niewoli

Data przekazania 27.XI.1944 r. ----- z -----

Do obozu konc. Gross-Rosen ----- przez -----

Numer więzienia 87193 ----- kategoria więzienia polityczny -----
jętcax

Przeniesienia w dniu 5.III.1945 r. z obozu konc. Gross-Rosen/X-do Gassen do obozu konc. Buchenwald/K-do Leipzig-Thekla, numer więzienia 135172. -----

Ostatnia wzmianka w dokumentach: -----

Uwagi: Dalszych losów wyżej wymienionego nie udało się ustalić.-----

Podstawa: L.dz.str.B. Inf.PCK - 62180.

Adresat: Pan
Władysław SARBIŃSKI
Al.Przyjaźni Polsko-Radzieckiej
nr 17/55

87-800 WŁOCŁAWEK

W załączeniu przesyłamy zaświadczenie wystawione przez Międzynarodowe Biuro Poszukiwań w Arolsen.

1 zał.

Kierownik Biura
Informacji i Poszukiwań

Ingr A.Szydłowska/

SERVICE INTERNATIONAL DE RECHERCHES 13
INTERNATIONAL TRACING SERVICE
INTERNATIONALER SUCHDIENST

D - 3548 AROlsen

Tel. (05691) 637 - Telegr.-Adr. ITS Arolsen

EXTRAIT DE DOCUMENTS

EXCERPT FROM DOCUMENTS

DOKUMENTEN-AUSZUG

Votre Réf.
Your Ref.
Ihr Az. B.Inf.243/148

Notre Réf.
Our Ref.
Unser Az. T/D - 1 069 379

Nom
Name SARBINSKI -/-

Prénoms
First names
Vornamen Tadeusz -/-

Nationalité
Nationality
Staatsangehörigkeit polnisch -/-

Date de naissance
Date of birth
Geburtsdatum 2.5.1924 -/-

Lieu de naissance
Place of birth
Geburtsort nicht angeführt -/-

Religion
nicht angeführt -/-

Noms des parents
Parents' names
Namen der Eltern nicht angeführt -/-

Profession
Profession
Beruf Schlosser -/-

Dernière adresse connue
Last permanent residence
Zuletzt bekannter ständiger Wohnsitz nicht angeführt -/-

Arrete le
Arrested on
Verhaftet am nicht angeführt -/-

par
by
durch nicht angeführt -/-

Est entre au camp de concentration
Entered concentration camp
Wurde eingeliefert in das Konzentrationslager Groß-Rosen -/-

No de detenu
Prisoner's No.
Häftlingsnummer 87193 -/-

le
on
am 27. November 1944 -/-

venant de
coming from
von nicht angeführt -/-

par
by
durch nicht angeführt -/-

Categorie
Category
Kategorie "pol." (* politisch) -/-

Transfere
Transferred
Überstellt am 5. März 1945 vom Konzentrationslager Groß-Rosen/Kommando Gassen zum Konzentrationslager Buchenwald/Kommando Leipzig-Thekla, Häftlingsnummer 135172. -/-

Dernière mention dans la documentation des CC
Last entry in CC-records
Letzte Eintragung in KL-Unterlagen Keine weiteren Informationen -/-

Remarques
Remarks
Bemerkungen Über das weitere Schicksal nach dem 5. März 1945 liegen keine Angaben vor. -/-

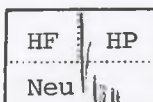
Documents consultés
Records consulted
Geprüfte Unterlagen Häftlingskarte, Schreibstubenkarte, Revierkarte, Arbeitskarte, Nummernkarte, Zugangsbuch, Zugangliste und Veränderungsmeldung des Konzentrationslagers Buchenwald. -/-

Expedie a
Dispatched to
Abgesandt an Polski Czerwony Krzyż
PL-00-950 Warszawa
für: Herrn Władysław Sarbiński
Al. Przyjaźni Polsko-Radzieckiej
nr 17/55
PL-87-800 Włocławek

Arolsen, den 15. April 1981

Directeur

M. Pienius
pour le Service des Archives

A-1041

* A titre explicatif; ce complément ne figure pas sur les documents originaux
* Added by the I T S as explanation; does not appear on the original documents
* Erklärung des I T S, erscheint nicht in den Originalunterlagen

11. Materiały pamiętające relacje -
- Sarbinowski Tadeusz

1. Ziółkowski B., biogram „Sarbinowski Tadeusz”, [w:] Stow. biograficzny Kowala ..., pod red. Z. J. Zasady i B. Ziółkowskiego, Włocławek - Kowal 2006, s. 201-203, kserokop.

k. 2 s. 1-2

SARBIŃSKI TADEUSZ (1924–1945)

dowódca rejonu Tajnej Organizacji Polskiej, a następnie „Miecza i Pluga” we Włocławku.

Urodził się 2 V 1924 r. w Kowalu. Był najstarszym z czworga dzieci (pozostali to: Władysław Jan, Rajmund i Mirosława) Władysława, rzeźnika i Janiny z d. Twardowskiej. (Stryjeczny brat Adama i Witolda Stanisława Sarbińskich). Ojciec (1896–

1930), reemigrant ze Stanów Zjednoczonych, uczestnik walk o niepodległość Polski w szeregach POW, a następnie WP (brał również czynny udział w pracach OSP Kowal), zmarł śmiercią tragiczną i wychowaniem dzieci zajmowała się matka. Rodzina przeprowadziła się w 1937 r. do Włocławka, gdzie J. Sarbińska pracowała jako pracownik fizyczny w laboratorium Ubezpieczalni Społecznej przy ul. Kilińskiego.

T. Sarbiński uczył się w szkole powszechnej w Kowalu. Ukończył ją w 1937 r. W 1938 r. zdał egzamin wstępny do Gimnazjum Mecha-

nicznego, ale się nie dostał, stąd rozpoczął praktyczną naukę zawodu ślusarza-mechanika. A

W latach okupacji jego rodzina mieszkała we Włocławku przy ul. Pustej 37 m. 3, a T. Sarbiński pracował jako kierowca i mechanik w warsztacie naprawy samochodów — Autoreparaturwerkstaette Adlerdienst, funkcjonującym pod nadzorem Wehrmachtu, ponieważ naprawiane samochody i motocykle odchodziły stąd po naprawie prosto na front. Jego właścicielem był Wohlyniendeutsch Rudolf Schmidt, przesiedloncy ze Stanisławowa. Rodzaj wykonywanych prac powodował, że warsztat był przedmiotem zainteresowania różnych organizacji konspiracyjnych.

T. Sarbiński do konspiracji został wprowadzony i zaprzysiężony w 1942 r. przez Adama Sarbińskiego, ps.: „Sęp”, „Błyskawica” z zadaniem organizacji komórki TOP na terenie warsztatu i rejonu ugrupowania w mieście — osiedla Kokoszka. Po scaleniu TOP z „MiP” został jego członkiem, ale nie zmieniły się jego obowiązki i zadania. Łączność pomiędzy A. Sarbińskim a T. Sarbińskim utrzymywała siostra Adama — Wacława Sarbińska, również członek TOP oraz „MiP”.

T. Sarbiński do organizacji wprowadził m.in. Eugeniusza Serafickiego (ur. 1924) i Jerzego Leszczyńskiego (ur. 1925), pracujących z nim jako mechanicy w warsztacie R. Schmidta (w sumie rejon, którym dowodził liczył ok. 15 osób w warsztacie na Kokoszce). Do zadań jakie realizowano pod jego kierunkiem należało zbieranie informacji wywiadowczych m.in. o jednostkach wojskowych w mieście, transportach wojskowych przejeżdżających przez Włocławek, nastrojach wśród Niemców oraz budowa sieci łączności (kierowcy) pomiędzy poszczególnymi komórkami TOP i „MiP” także na terenie powiatu (Chodecz, Przedecz) oraz na ziemi dobrzyńskiej (Lipno, Dobrzyń nad Wisłą). Kolportowano także prasę, w tym „Miecz i Pług”, którą T. Sarbiński otrzymywał za pośrednictwem W. Sarbińskiej oraz przede wszystkim Adama Gostyńskiego, ps.: „Aleksander”, „Wicherek”, członka komendy Obwodu „MiP” Włocławek. Gromadzono również broń i amunicję do niej (amunicję dostarczał m.in. brat Tadeusza — Władysław Jan, pracujący w Za-

Stow. biograficzny Kowala ... pod
red. Z. J. Lasoty i B. Liotkowskiego,
Włocławek - Kowal 2006.

kładach Naprawy Broni Różnej), przygotowując się do walki z okupantem. Poprzez Zbigniewa Krauzego, ps.: „Zbych”, „Bolek” T. Sarbiński utrzymywał stały kontakt z Tadeuszem Zielińskim, ps.: „Kobra”, „Okularnik” dowódcą innej grupy „MiP” (jednocześnie drużynowy zastępu Szarych Szeregów o kryptonimie „Manitobu”), działającej na terenie Kujawskiej Fabryki Manometrów.

Aresztowanie w Kowalu 6 VII 1944 r. Adama i Witolda Stanisława Sarbińskich spowodowało, że wzmożono środki ostrożności m.in. ok. 10 sierpnia T. Sarbiński przekazał bratu Władysławowi Janowi broń, amunicję, prasę i broszury ze skrytek w domu przy ul. Pustej z poleceniem ich ukrycia (zostały one zakopane, a po przejściu fali aresztowań odebrał je Z. Krauze).

T. Sarbiński tak jak większość członków „MiP” oraz TOP we Włocławku i w powiecie został aresztowany przez gestapo 15 lub 16 VIII 1944 r. (przyczyny tej fali aresztowań do dzisiaj budzą kontrowersje i spory). Mógł się on uratować, ponieważ kiedy gestapo aresztowało członków organizacji w warsztacie był jako kierowca poza nim. Po powrocie został ostrzeżony przez R. Schmidta o niebezpieczeństwie, ale ze względu na matkę i rodzeństwo nie uciekł. Osadzono go początkowo w więzieniu sądowym we Włocławku, skąd doprowadzony był na przesłuchania w siedzibie gestapo przy ul. Kościuszki. Po okresie ok. miesiąca przewieziono go z innymi aresztowanymi konspiratorami do więzienia na Radogoszczy w Łodzi, a stamtąd 27 XI 1944 r. do obozu koncentracyjnego Gross-Rosen — na nr obozowy 87193. Ok. 10 grudnia wraz z innymi więźniami z grupy włocławskiej, z zawodu ślusarzami, w tym E. Serafickim został przeniesiony do podobozu Gross-Rosen — komando Gassen (ob. Jasień k. Żar), gdzie pracował w fabryce Focke-Wulf przy produkcji części do samolotów. W wyniku rozpoczętej 12 II 1945 r. ewakuacji tego podobozu znalazł się na początku marca w podobozie Leipzig-Thekla należącym do obozu koncentracyjnego Buchenwald — nr obozowy 135172 i pracował w zakładach zbrojeniowych Erla-Maschinenwerk. 10 IV 1945 r. zarządzono ewakuację i tego obozu, z którego wyszli wszyscy z wyjątkiem ok. 340 więźniów chorych i wy-

2 9
czerpanych. Ostatecznie jego los nie jest znany. Zakłada się że zmarł lub został zamordowany w podobozie Leipzig-Thekla albo w czasie jego ewakuacji. SS-mani, 18 kwietnia, wszystkich pozostawionych więźniów zgromadzili w jednym baraku i obrzucili granatami. Wśród 20 Polaków, którzy się uratowali nie było T. Sarbińskiego. Nie było go również wśród wyzwolonych przez wojska amerykańskie 8 V 1945 r. w Furstenau ewakuowanych więźniów, tych którzy przeżyli „drogę śmierci” z Thekli.

Jego najbliżsi współpracownicy Jerzy Leszczyński i Eugeniusz Seraficki również zginęli; ten pierwszy już na początku ewakuacji obozu Gross-Rosen (luty 1945), a drugi zmarł 8 III 1945 r. w podobozie Leipzig-Thekla.

Symboliczna tablica upamiętniająca Tadeusza Sarbińskiego umieszczona została na nagrobku matki na włocławskim cmentarzu komunalnym.

FAiMPAKoWSP, Insp. Wł., t. osob.: Lasota J.B.; IPN-AGKŚZpNP, Obozy, sygn. 318, t. III, p. 15132; tamże, KL Buchenwald, sygn. 73; Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi, Księga ewidencji łaźni więzienia radogoskiego, sygn. A-4565, k. 143; Thüringisches Hauptstaatsarchiv Weimar, sygn. NS4 — Księga numerowa; tamże, NARA Washington RG 242, mikrofilm 8 — Lista transportowa z Gross-Rosen do Lipska z 5 III 1945 r.; Materiały i dokumenty z archiwum rodzinnego Władysława Jana Sarbińskiego — Włocławek; Cześnin I., Drzewucki T., Sarbiński W.J., Wodzicki-M. — relacje (w zbiorach autora); Ziółkowski B., „Miecz i Plug” — *Zjednoczone Organizacje Ruchu „Miecz i Plug” we Włocławsku*, „Zeszyty Naukowe WSHE”, 2005, t. XVII, s. 182, 187-188.

Bogdan Ziółkowski

IV. Korespondencja Władysława
/I. Sarbinskiego (brata Jadensze)
w sprawie poszukiwani brata:

1. Pismo do Inst. Pamięci Narodowej
z 6.09.2001, kserokop. mpis. k. 1 s. 1
2. Pismo do Inst. Pam. Narod. w
Warszawie z 18.07.2002r. w sprawie
ustalenia losów brata Jadensze, mpis
bez podpisu k. 1 s. 2
3. Pismo I PWR (K S z p. NP) z 19.08.2002
- informacja obozach konc. mpis,
kserokop. oryg. k. 2 s. 3-4
4. Pismo W. S. bez daty, do I PWR
K S z p. NP w W-wie, mpis (kopia? -
bez podpisu k. 2 s. 5-6
5. Pismo W. S. z 1.02.2006 r. do
Międzynarodowego Biura Poszukiwani w
Arosen w sprawie losów - ustalenia -
Jadensze Sarbinskiego i Eugeniusze
Serafickiego, mpis - kserokop. - bez podpisu
w j. niem. i polskim tłumaczeniem k. 2 s. 7-8
6. Pismo z 29.11.2005(?) Biura
Inf. i Poszukiwani PCR Zar. Gł.
w Warszawie w sprawie Jadensze
Sarbinskiego, kserokop. oryg. k. 1 s. 9

Włocławek dn.6.09.2001r.

Sarbiński Władysław
Włocławek
ul. Łanowa 17m21

Do
Instytutu Pamięci Narodowej
Warszawa

Zwracam się z prośbą do Instytutu Pamięci Narodowej o ustalenie losów więźniów politycznych aresztowanych we Włocławku przez Gestapo w roku 1944 / kilkuset młodych chłopców / wśród których był mój brat rodzony Tadeusz Sarbiński oraz bracia stryjeczni Witold i Ada. W tej sprawie zwracałem się do Polskiego Czerwonego Krzyża w roku 1981 dostałem odpowiedź z Genewy , że w dniu 5.03.1945r. zostali oni przeniesieni z obozu koncentracyjnego Gross-Rosen / K-do Gassen do obozu koncentracyjnego Buchenwald / K-do Leipzig-Thekla , numer więźnia 135172 . Natomiast dalszych losów wyżej wymienionych nie udało się ustalić . Prosiłbym IPN o ustalenie dalszych losów tych więźniów czy zostali zamordowani przez Niemców czy też zginęli w innych okolicznościach / np. poprzez bombardowanie obozu / przecież to paraset tysięcy młodych ludzi . Chciałbym też się dowiedzieć czy istnieje w Lipsku jakaś pamięć po pomordowanych / np. symboliczne groby , tablica pamięci / .

Prosiłbym Instytut o odpowiedź w powyższej sprawie . W załączeniu przesyłam kopie odpowiedzi z Genewy .

Z całym szacunkiem i nadzieją czekam na odpowiedź .

Władysław Sarbiński
ul. Łanowa 17/21
87-800 Włocławek

Włocławek, dnia 18.07.2002 r.

Instytut Pamięci Narodowej
pl. Krasieńskich 2/4/6
00 – 207 Warszawa

We wrześniu 2001 roku zwracałem się z prośbą do instytucji o pomoc w ustaleniu losu mojego brata Tadeusza Sarbińskiego ur. 02.05.1924 roku. Jak informowałem instytut w 1994 roku, brat mój wraz z liczną grupą młodzieży został aresztowany we Włocławku za działalność polityczną przez gestapo i skierowany do obozu Gross-Rosen. Po ewakuacji Gross-Rosen, został przeniesiony do obozu koncentracyjnego KL Buchenwald /Komando Leipzig-Thekla/ gdzie nadano mu numer obozowy 135172. Pomimo starań nie udało mi się ustalić dalszego jego losu. Liczyłem na to, że Polski Instytut Pamięci Narodowej działając z urzędu, na który został powołany wyjaśni sprawę do końca. I tu się zawiodłem. W odpowiedzi dostałem pismo BU-III-25918/01, a w nim adres żebym w tej sprawie zwrócił się do Niemców w Buchenwald. Po mimo niechęci napisałem tam i mimo, że mija kilka miesięcy nie dostałem żadnej odpowiedzi. W środkach masowego przekazu, tyle się mówi i pisze o działaniach Polskiego Instytutu Pamięci Narodowej na rzecz poszukiwań i identyfikacji tysięcy grobów żołnierzy Wehrmachtu poległych na polskiej ziemi, a szczątki przenoszone są na cmentarze. Mam nadzieję, że Polski Instytut Pamięci Narodowej zajmie się sprawą z urzędu, na który został powołany i los więźniów politycznych Komando Leipzig-Thekla wyjaśni do końca, co chyba Instytutowi nie będzie sprawiało trudności.

Za załatwienie sprawy dziękuję i czekam na odpowiedź.

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ-
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko
Narodowi Polskiemu
Pl. Krasińskich 2/4/6
00-207 Warszawa

GK IV 6051 – 67/02

Warszawa, 19.08.02

Pan Władysław Sarbiński
Ul. Łanowa 17/21
87 – 800 Włocławek

W związku z Pana pismem z dnia 18 lipca br., które wpłynęło do Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu 13 sierpnia br. za pośrednictwem Biura Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów, Główna Komisja uprzejmie informuje, że podobóz KL Buchenwald, Leipzig- Thekla został założony w marcu 1943 r. Polacy trafiali do Thekli z innych obozów koncentracyjnych oraz z Powstania Warszawskiego. Pracowali w zakładach zbrojeniowych „Erla- Maschinenwerk GmbH Leipzig- Thekla”. W obozie panowała duża śmiertelność, zwłaszcza przed wyzwoleniem obozu.

10 kwietnia 1945 r. zarządzono ewakuację obozu, z którego wyszli wszyscy z wyjątkiem około 340 więźniów chorych i wyczerpanych. Ewakuację zakończono dopiero 8 maja 1945 r w Furstenau. Po drodze wielu więźniów, którzy nie mogli iść z wyczerpania, zastrzelono. Tymi, którzy przeżyli zajęły się władze amerykańskie.

18 kwietnia 1945 r, gdy wojska amerykańskie zbliżały się do Lipska, dozorczy SS- man, spędził więźniów pozostałych w Thekli do jednego baraku i obrzucił granatami. Do uciekających ludzi strzelano. Ucieczką zdołało się uratować około 50 osób, w tym 20 Polaków.

Byli oni świadkami, zeznającymi w śledztwie prowadzonym przez Główną Komisję Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce w sprawie zbrodni popełnionej w Thekli.

Protokoły zeznań tych świadków zostały przejrane, ponieważ świadkowie często wymieniają nazwiska współwięźniów. Nazwisko Tadeusza Sarbińskiego nie zostało wymienione.

Jaki był los Tadeusza Sarbińskiego /zmarł w obozie?, był ewakuowany?, pozostał w Thekli wśród 340 więźniów niezdolnych do dalszej drogi?/ mogą ustalić tylko te instytucje, które posiadają dawną obozową dokumentację, odzwierciedlającą los poszczególnych jednostek- więźniów obozu.

Rozumiemy, że zbyt bolesne jest dla Pana zwrócenie się bezpośrednio do niemieckiego muzeum. Jest to możliwe za pośrednictwem Międzynarodowej

4

Służby Poszukiwawczej ITS Arolsen, która podejmie poszukiwania w imieniu Pana. Poszukiwania trwają długo, w związku z czym na odpowiedź czeka się nawet do dwóch lat. Adres Arolsen jest następujący:

Internationaler Suchdienst
Grosse Allee 5-9
D- 34 444 Arolsen, BRD

W załączeniu przesyłamy druk, który służy za podanie i ułatwia poszukiwania. Równocześnie informujemy, że w tej sprawie można zwrócić się także do Polskiego Czerwonego Krzyża.

Z poważaniem

Władysław Sarbiński
ul. ŁANOWA 17/21
87-800 Włocławek

5

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Komisja Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu
Pl. Krasińskich 2/4/6
00-207 Warszawa

Zwracam się z uprzejmą prośbą do Komisji o udzielenie mi informacji w sprawie K.C. Buchenwald K-do Leipzig Thekla, ponieważ w obozie tym przebywał mój brat i dwóch braci stryjecznych oraz wielu kolegów aresztowanych we Włocławku i okolicy. W połowie sierpnia 1994 roku zostali aresztowani przez Gestapo za przynależność do organizacji „Miecz i Pług”, około 300 młodych chłopaków. Po przesłuchaniu i torturach zostali na miejscu zostali wywiezieni do Łodzi – więzienie Radogoszcz, a stamtąd 27 listopada do K.C. Gross-Rosen K-do Gassen. Następny etap to Buchenwald K-do Leipzig Thekla i tu dalszy los nieznan, taką odpowiedź dostałem z PCK.

Pisałem do instytutu Pamięci Narodowej w 2002 roku i dostałem odpowiedź z Komisji Ścigania Zbrodni z przypuszczalnym losem więźniów oraz wniosek z adresem do Internationaler Suchdienst Grosse Allee 5-9, D-34 444 Arolsen, BRD. List wysłałem listem poleconym i otrzymałem tylko potwierdzenie przesyłki, i choć we wrześniu mija 3 lata nie dostałem żadnej odpowiedzi. Pragnę wyrazić podziękowanie Komisji za zajęcie się sprawą i udzielenie mi możliwej informacji. Pragnę jeszcze dodać że żaden z tych aresztowanych nie wrócił.

Obecnie mam prośbę do Komisji (o ile to możliwe) o informację o mordercach, czy zostali schwytani?, czy odbył się proces?, i jakie zapadły wyroki?. Chciałbym także się dowiedzieć czy w Lipsku są jakieś symboliczne miejsca pamięci pomordowanych?, i itp. I czy pomordowania zostali pochowani na cmentarzu.

Proszę także o informację o mordercach niektóre nazwiska znam z książek przeczytanych o obozach K.C. Buchenwald np.:

1. Komendant Buchenwald Ródl Pister
2. Komandofrohren Walter Knop
3. Bver Peter Klejn i inni

Proszę bardzo o odpowiedź Komisję.

Sarbiński Władysław
Ul. Łanowa 17/21
PL 87-800 Włocławek
Polen

7
Włocławek, 01.03.2006

Internationaler Suchedienst

Grosse Allee 5-9
34 444 Arolsen
BRD

Sehr geehrte Damen und Heeren,

ich wende mich an Ihnen mit Bitte um Informationen über meinen Bruder Tadeusz Sarbiński, den Gefangene im Konzentrationslager Buchenwald, Außenlager Leipzig „Thekla“ (Nummer 135 172). Wann und in welcher Situation ist mein Bruder gestorben?

Meine erste Bitte habe ich an den Polnischen Nationalinsitut im August 2002 geschickt. Es wurde mir bestätigt, dass mein Schreiben angenommen wurde. Nach der Bestätigung sollte ich auf die Antwort etwa 2 Jahre warten. Inzwischen sind 4 Jahre vergangen und ich habe weiterhin keine Antwort bekommen. (außer der Bestätigung: Bad Arolsen vom 07.10.2002 Hm/EB – 9/2002 – P)

Ich habe auch an das Archiv in Buchenwald geschrieben und ich habe innerhalb 3 Monate Information bekommen, dass mein Verwandte Eugeniusz Seraficki in Thekla Erla am 08.03.1945 gestorben ist. Wenn es um meinen Bruder Tadeusz Sarbiński geht, wurde mir empfohlen, sich an den Internationalen Suchedienst (Grosse Allee 5-9 34 444 Arolsen BRD) zu wenden, wo sich 90% der Akten des Buchenwald - Thekla Lagers befinden sollten.

Ich wäre sehr dankbar für eine möglichst schnelle Antwort, weil ich eine eher ältere Person bin.

Als Anlage schicke ich Ihnen eine Kopie von der Korrespondenz mit dem Archiv in Buchenwald.

Für eine schnelle Antwort würde ich wirklich sehr dankbar. Ich bitte darum noch ein Mal.

Hochachtungsvoll

Sarbiński Władysław
ul. Łanowa 17/21
87 – 800 Włocławek
Polska

01.02.20006 r. Włocławek

Internationaler Sucheienst Grosse Allee 5 – 9 34444 Arolsen BRD

Ja nizej podpisany Władysław Sarbiński zwracam się do Instytutu Schdienst Grosse Allee 5 – 9 34444 -Arolsen BRD o informacje w sprawie losów brata mego Tadeusza Sarbińskiego, więźnia obozu K.C. Buchenwald K – do Leipizig „Thekla” (nr. więźnia 135 172). Kiedy i w jakich okolicznościach zginął mój brat?

Pierwszy wniosek do Polskiego Instytutu Narodowego wysłałem w sierpniu 2002 roku. Uzyskałem potwierdzenie przyjęcia pisma oraz poinformowano mnie, że na odpowiedź będę czekał około dwóch lat. Tymczasem upłynęły cztery lata i nadal nie otrzymałem żadnej odpowiedzi poza potwierdzeniem przyjęcia wniosku (pismo Bad Arolsen z dn. 07.10.2002 r. Hm/EB – 9/2002 – P).

Pisałem również do archiwum w Buchenwaldzie, skąd w przeciągu 3 miesięcy otrzymałem odpowiedź, że brat mój cioteczny Eugeniusz Seraficki zmarł w Thekli Erla dn. 08.03.1945 r. Natomiast w sprawie Tadeusza Sarbińskiego, brata rodzonego radzono mi zwrócić się do Internationaler Sucheienst Grosse Allee 5 – 9 34444 Arolsen BRD, gdzie znajduje się 90% akt obozu Buchenwald – Thekla.

Prosiłbym za tym o możliwie szybką odpowiedź z uwagi na to, że nie jestem człowiekiem młodym.

W załączeniu przesyłam kserokopie dokumentu z archiwum w Buchenwaldzie.

Jeszcze raz proszę o odpowiedź.

Z wyrazami szacunku

9
POLSKI CZERWONY KRZYŻ

Zarząd Główny

00-561 Warszawa, ul. Mokotowska 14, skr. poczt. 47

tel.: centrala (022) 628 52 01 ÷ 07

przyjęcia interesantów (022) 326 12 64

fax: (022) 628 43 48

Biuro Informacji i Poszukiwań

e-mail: biuro.poszukiwan@pck.org.pl

tracing.service@pck.org.pl

www.pck.org.pl

29. 11. 2005

B. Inf. 243/148

Pan
Władysław Sarbiński
ul. Łanowa 17 m 21
87 - 800 Włocławek

W odpowiedzi na zgłoszenie uprzejmie zawiadamiamy, że w imiennej ewidencji strat wojennych prowadzonej przez Polski Czerwony Krzyż figuruje:

SARBIŃSKI Tadeusz, ur. 02.05.1924r., ślusarz, który dnia 27.09.1944r. został przekazany do obozu koncentracyjnego Gross-Rosen, Nr więźnia 87193, kategoria więźnia : polityczny, a następnie dnia 05.03.1945r. przeniesiony z obozu koncentracyjnego Gross-Rosen komando Gassen do obozu koncentracyjnego Buchenwald, komando Leipzig-Thekla, Nr więźnia 135172 .

Innymi danymi nie dysponujemy.

Podstawa L.Str. PCK 62180+zał.

Z-ca KIEROWNIKA
Biura Informacji i Poszukiwań

Anna Biernat

IC

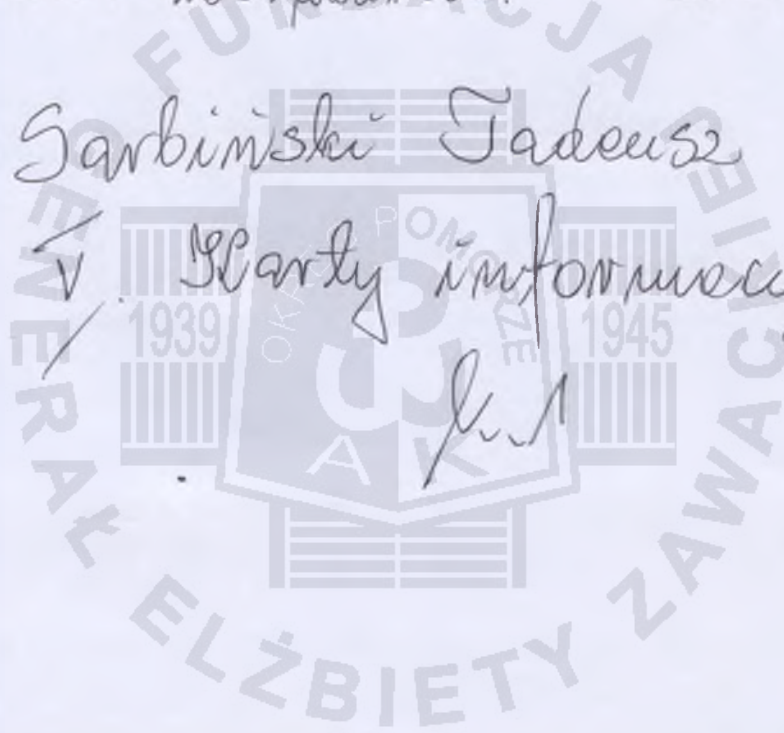
T. 16 - 1357/2221 Pom.

Wrocław

Sarbiniski Tadeusz

✓ Party informacyjne

h. 1

Sarbinowski Jaduże

Wrocław
Jaj. Dmg. 1
"Polskie"
"Dzien i Noc"

ob. Zieliński B., Polskie
Podziemie w Kujawach...
Toruń 2008, s. 556

MT 15

Sarbiniski Jade usz

